



Förhandlingar med Egentliga Finlands välfärdsområde

Tid: fredag 22.11.2024 kl. 12.00–15.02

Plats: Helsingfors, finansministeriets mötesrum Jakovara & Teams

Områdets representanter på plats:

Tarmo Martikainen	välfärdsområdesdirektör
Sanna Vauranoja	ordförande för områdesstyrelsen
Antti Parpo	organiseringsdirektör
Mikko Pakarinen	resultatområdesdirektör för social- och hälsovårdstjänster
Mikko Pietilä	resultatområdesdirektör för ÅUCS/sjukhustjänster
Eeva-Sirkku Pöyhönen	resultatområdesdirektör för tjänster för äldre
Vesa Halonen	räddningsdirektör
Laura Saurama	direktör för koncerntjänster

Presidiet på plats:

Ville-Veikko Ahonen	avdelningschef, FM, ordförande
Andreas Blanco Sequeiros	direktör, SHM, första vice ordförande
Tiina Snellman	ordförande
	direktör för strategi- och styrningsenheten, IM, andra vice

Representanter för ministerierna & RFV på plats:

Susanna Huovinen	understatssekreterare, FM, lämnade mötet kl. 13.49
Teija Mikkola	konsultativ tjänsteman, FM
Antti Kuopila	konsultativ tjänsteman, SHM
Hannele Ridanpää	utvärderingschef, THL
Hanna-Maija Perttola	projektassistent, FM

Representanter för ministerierna på distans:

Anna Cantell-Forsbom	avdelningschef, SHM, lämnade mötet kl. 14.48
Kirsi Kaikko	direktör, SHM
Teija Mankinen	konsultativ tjänsteman, IM, från kl. 12.16
Tero Kuusisto	räddningsöverinspektör, RFV i Sydvästra Finland

1. Mötet öppnas

Ordföranden öppnade mötet kl. 12.00.

2. Konstaterande av deltagarna, presentation och godkännande av ärendelistan

Beslut: Konstaterades deltagarna som presenterade sig, ärendelistan godkändes utan ändringar.

3. Allmän översikt över läget i välfärdsområdet

3.1 Överblick över nuläget, utvärderingschefen vid Institutet för hälsa och välfärd

Deltagarna gick igenom THL:s centrala observationer om strukturen för beslutsfattandet, personalbristen, tjänsterna, de språkliga rättigheterna samt produktivitets- och ekonomiprogrammet i Egentliga Finlands välfärdsområde.

Beslut: THL:s observationer, områdets kritik av delvis föråldrade och förvrängda uppgifter i THL:s rapportering samt diskussionen om informationsunderlaget för rapporteringen antecknades för kännedom. Även diskussionen om de behovsfaktorer som används som grund för välfärdsområdets finansiering antecknades för kännedom.

3.2 Överblick över nuläget, representanten för regionförvaltningsverkets ansvarsområde för räddningsväsendet

Deltagarna gick igenom Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finlands observationer om genomförandet av servicenivån för förebyggande av olyckor, genomförandet av servicenivån för räddningsverksamheten, genomförandet av servicenivån för beredskap och befolkningsskydd samt läget för räddningsväsendets investeringar i Egentliga Finlands välfärdsområde.

Beslut: Regionförvaltningsverkets observationer och diskussionen kring ämnet antecknades för kännedom. Regionförvaltningsverkets bedömning överensstämde också med välfärdsområdets syn på läget.

4. Välfärdsområdets förändrings- och reformprogram samt det ekonomiska läget

4.1 Överblick över nuläget, välfärdsområdets representanter

Deltagarna gick igenom den allmänna översikten över läget i Egentliga Finlands välfärdsområde.

Beslut: Den allmänna översikten antecknades för kännedom. Förbättringen av tjänsterna i huvudsak samt diskussionerna om lägesbilden för beslutsfattandet i området och läget i fråga om tvåspråkiga tjänster antecknades för kännedom. Den låga nivån på de behovsstandardiserade kostnaderna i området, som utgör en utmaning för området, och problematiken med övergångsutjämningen, som området inte anser vara ändamålsenlig och förnuftig, antecknades också för kännedom. Dessutom antecknades för kännedom att de siffror som finansministeriet har använt för de eftersträlvade kostnadseffekterna av förändringsprogrammen ännu ska justeras.

4.2 Uppföljning av tidigare åtgärdsrekommendationer

Föredragande: Områdets representanter

Deltagarna gick igenom läget för de åtgärdsrekommendationer som gavs under förhandlingarna hösten 2023 i Egentliga Finlands välfärdsområde.

Beslut: Områdets svar samt att verkställandet av samarbetet inom samarbetsområdet inleddes igår och att man återkommer till läget i samband med samarbetsområdets förhandlingar antecknades för kännedom. Diskussionerna om hyrd arbetskraft och digitala tjänster antecknades också för kännedom.

4.3 Förändrings- och reformprogrammet och det ekonomiska läget

Deltagarna gick igenom läget i området. Utgångsläget för reformen i området har varit oklart och splittrat. Förändringen stabiliseras fortfarande i området.

Deltagarna gick igenom det ekonomiska läget i Egentliga Finlands välfärdsområde. Underskottet på 147 miljoner euro under områdets första verksamhetsår var det största i landet. Det är en utmaning att täcka underskotten i framtiden. Deltagarna gick också igenom hur förändrings- och reformprogrammen framskrider i Egentliga Finlands välfärdsområde. Produktivitets- och ekonomiprogrammet har inte genomförts i tillräckligt stor utsträckning. Utfallet förutspås inte uppnå målen. Trots områdets ökande finansiering är det osäkert om man lyckas med att balansera ekonomin före utgången av 2026.

Räddningsväsendets servicesystem torde även i fortsättningen grunda sig på det befintliga nätverket av brandstationer. Det ekonomiska läget är utmanande även inom räddningsväsendets tjänster. Servicenivån sänks inte, men utvecklingen kan inte fortsätta i önskad riktning.

Den kunskapsbaserade ledningen och uppföljningen av kostnaderna har bjudit på utmaningar. Fältet av klient- och patientdatasystem i området har varit splittrat och nu satsar man kraftigt på att utveckla det. Detta främjar också förutsättningen för kunskapsbaserad ledning.

Området står i färd att ta ett avsevärt digitalt språng. Exempelvis användningen av distanstjänster inom hemvården ökar snabbt, samtidigt som serviceområdena även i övrigt förnyas i stor utsträckning. Enligt området kan de digitala tjänsterna öka den totala efterfrågan, men det är motiverat med tanke på kundvänligheten. I området tror man på en besparing på upp till 30 procent av grundpelaren för servicen.

Området efterlyste utveckling av användningen av artificiell intelligens på riksnivå utifrån evidens och även möjlighet till upphandlingssamarbete. Området strävar efter att utnyttja artificiell intelligens och robotik i rutinmässiga åtgärder, såsom utbetalningar. Ett annat önskemål var ett avgörande om hur digitaliseringen beaktas i personaldimensioneringen och lagstiftningen. Området påtalade också att ibruktagandet av tekniken kräver en ändring i verksamheten.

Området har utvecklat beslutsprocesserna men strukturen är fortfarande mycket tung, vilket för sin del försvårar den politiska beslutsförmågens effektivitet. Området måste därför säkerställa den politiska beslutsförmågan och en fungerande institutionell struktur.

Det samarbetsavtal för tvåspråkiga välfärdsområden som området ansvarar för har utarbetats och verkställandet framskrider som planerat.

Beslut: Områdets ekonomiska läge och läget för förändrings- och reformprogrammet antecknades för kännedom. Diskussionerna om den stora bilden i fråga om ändringen av verksamheten samt om upphandlingar och köpta tjänster antecknades för kännedom. Områdets farhågor angående kommande uppgifter i anslutning till lagstiftningen om trygghetstelefontjänster utan lagstadgad finansiering antecknades för kännedom.

5. Särskilda frågor inom social- och hälsovården och räddningsväsendet

5.1 Ministeriernas egna teman

Deltagarna gick igenom temat tjänster för barnfamiljer inklusive barnskydd som SHM lyfte fram.

Deltagarna gick igenom de teman som IM lyfte fram: räddningsväsendets aktionsberedskap och befolkningsskyddsberedskapen.

IM lyfte fram farhågorna för räddningsverksamhetens kapacitet. Den håller på att minska och medborgarnas tillgång till hjälp är inte jämlik. Det finns stora utmaningar på riksnivå i tillgången på personal i fråga om såväl heltidsanställda och deltidsanställda som avtalsbrandkåriter. Tjänsterna har inte utvecklats i takt med den regionala utvecklingen. Området fastställde de ekonomiska utmaningar som inte gör det möjligt att utveckla räddningsväsendet på samma sätt som tidigare.

Beslut: Läget i området i anslutning till de teman som lyfts fram och diskussionen kring ämnet antecknades för kännedom. Det konstaterades att räddningsväsendet i Egentliga Finlands välfärdsområde ska stärka den riskbaserade planeringen av aktionsberedskapen och säkerställa räddningsverksamhetens kapacitet som grundar sig på risker och hot i hela området. Välfärdsområdet ska utarbeta en riskanalys av krigstida hot och en sammanställning av befolkningsskyddets behov. Dessutom ska området utarbeta planer, bilda en befolkningsskyddsorganisation, göra nödvändiga reserveringar, utbilda personalen samt ordna övningar regelbundet i samarbete med andra myndigheter, kommuner och aktörer.

5.2 Välfärdsområdets eget tema

Deltagarna gick kort igenom temat Optimering av personaldimensioneringarna som området lyfte fram och universitetets tvärvetenskapliga forskningsprogram IVAR, ett forskningsprogram om servicesystem för barn och unga som pågår fram till 2028.

Beslut: Temat antecknades för kännedom.

6. Ministeriernas åtgärdsrekommendationer

Ordföranden presenterade nedanstående förslag till ministeriernas åtgärdsrekommendationer för välfärdsområdet.

- Området ska målmedvetet fortsätta att reformera sin verksamhet och säkerställa att de åtgärder som balanserar ekonomin genomförs enligt tidtabellen.
 - Uppföljning: Genomförandet av åtgärderna i förändringsprogrammet och utvecklingen av förändringsprogrammets kostnadseffekter (mål/prognos/utfall) på basis av uppföljning halvårsvis.
- Området ska stärka den kunskapsbaserade ledningen och uppföljningen av kostnaderna.
 - Uppföljning: Ledningens strategiska lägesbild.
- Området ska säkerställa den politiska beslutsförmågan och en fungerande institutionell struktur.
 - Uppföljning: Välfärdsområdets utredning, uppföljning av beslutsprocessen i området.

Beslut: De två första åtgärdsrekommendationerna godkändes utan ändringar och den tredje rekommendationen med ändringar, varvid dess slutliga formulering är följande: Området ska säkerställa den politiska beslutsförmågan och en fungerande institutionell struktur. Uppföljningsindikatorer för rekommendationen har föreslagits. De tre föreslagna åtgärdsrekommendationerna gavs till Egentliga Finlands välfärdsområde.

Det antecknades också för kännedom att inrikesministeriets åtgärdsrekommendationer från hösten 2023 gäller 2023–2026.

- Området ska fortsätta att reformera verksamheten.
- Antalet olyckor ska minskas effektivt och antalet eldsvådor ska halveras före 2030. I arbetet med att förebygga olyckor ska välfärdsområdena fästa uppmärksamhet vid att förbättra kvaliteten och verkningsfullheten.
- Välfärdsområdena ska förbättra aktionsberedskapen i regionen så att den motsvarar riskerna i verksamhetsmiljön.
- Välfärdsområdenas räddningsväsenden ska säkerställa att de resurser och det kunnande som anvisats beredskapen för befolkningsskydd är tillräckliga och inriktas på genomförandet av lagstadgade uppgifter.
- Välfärdsområdena ska fästa särskild uppmärksamhet vid välbefinnandet i arbetet och arbetssäkerheten vid räddningsverken.

7. Mötet avslutas

Ordföranden tackade deltagarna för mötet och avslutade mötet kl. 15.02.



VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ville-Veikko Ahonen
Avdelningschef
Finansministeriet

Kari Hakari
Avdelningschef
Social- och hälsovårdsministeriet

Tiina Snellman
Direktör för strategi- och styrningsenheten
Inrikesministeriet

Tarmo Martikainen
Välfärdsområdesdirektör
Egentliga Finlands välfärdsområde